

4. Научни и есејистички текстови, интервјуи, говори и изјаве у књигама и периодичним публикацијама^{*}

1954.

- *Пушкинови стихови о нашој земљи и људима*. - Сусрети, Цетиње, 1954, II, 2; стр. 134-141.
- *Пушкин о првом српском устанку и Карађорђу*. - Књижевне новине, 4. III 1954, I, 8; стр. 4.
- *Једна Змајева позајмица из Пушкина*. - Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, 1954, XX, 3-4; стр. 295-305. /Текст у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976; стр. 394-403/.
- *Змај Јован Јовановић. (Поводом педесете годишњице смрти)*. - Књижевне новине, 10. VI 1954, I, 22.
- *Змај и две енглеске песме*. - Књижевне новине, 10. VI 1954, I, 22. /О песмама "Два гаврана" и "Велшки барди"; текст и у : Сусрети, Цетиње, 1954, II, 6-7; 482-487; текст под насловом "Змај и три енглеске песме" у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976; стр. 404-409/.
- *Једна заборављена Карађорђева слика*. - Књижевне новине, 8. VII 1954, I, 26; стр. 10.
- *Змај и две енглеске песме*. - Сусрети, Цетиње, 1954, II, 6-7; стр. 482-487. /О песмама "Два гаврана" и "Велшки барди"; текст и у : Књижевне новине, 10. VI 1954, I, 22; текст под насловом "Змај и три енглеске песме" у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976; стр. 404-409/.

1955.

- *Поново излазе "Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор"*. (Приказ књиге XX). - НИН, 6. III 1955, 218.
- *Књига о Доситеју Џорџа Рапала Нојиса*. - Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, 1955, XI, 1-2; стр. 150-153.
- *Један Шекспиров мотив код Војислава Илића*. - Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, 1955, XXI, 3-4; стр. 315-322.
- *Порекло једног стиха Војислава Илића*. - Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, 1955, XXI, 3-4; стр. 322-325.

^{*}Већину наслова есеја, интервјуа и изјава дале су редакције гласила и нису ауторизовани.

- *Зборник Матице српске за књижевност и језик*. - Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, 1955, XXI, 3-4; стр. 376-383.

1957.

- *Војислав Илић и две песме из дела Александра Пушкина*. - Књижевне новине, 6. I 1957, VIII, 32; стр. 88-91.
- *Српске народне песме на украјинском (Кијев, 1955)*. - Књижевне новине /21. I ?/ 1957, бр. 33.
- *Вук о Јулињу*. - Књижевне новине, 31. III 1957, VIII, 38; стр.3.
- *Прилог проучавања Валтера Скота у нашој књижевности*. - Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, 1957, XXIII, 1-2; стр.67-75. /Текст под називом "Рани одзиви о Валтеру Скоту у српској књижевности" у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976; стр. 383-393/.
- *Уз другу књигу Енциклопедије Југославије*. - Летопис Матице српске, 1957, 379, 7; стр. 635-637.
- *Антологија светске лирике*. - Књижевне новине, 15. XI 1957, бр. 55.
- *Петар Колендић: "Једна српска мелодрама о Андромеди"*. - НИН, 24. XI 1957, VII, 360. /Приказ/
- *Александар Пушкин "Евгеније Оњегин". Предговор Милорад Павић*. - Београд, Народна књига, 1957. (Библиотека: Врхови, коло I, 3). /Предговор; стр. 7-42/.

1958.

- *Бајронов "Дон Жуан"*. - Књижевне новине, 10. I 1958, IX, 59-60; стр. 3. /Приказ/.
- *Два прилога о Доситејевом "Собранију"*. - Ковчежић. Прилози и грађа о Доситеју и Вуку, Београд, 1958, књ. I; стр. 130-136. /Текст и у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976; стр. 168-175/.
- *Доситеј код Мађара*. - Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, 1958, XXIV, 1-2; стр. 83-93. /Текст и у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976; стр. 176-184/.
- *Slovo o polku Igorevi*. - Izraz, Sarajevo, 1958, II, 3; str. 319-321.
- *Војислав Илић и Бранислав Нушић као војници*. - Народна армија, 15. V 1958, XII, 981.

- *Giovanni Vossaccio: Љубавне исповести госпе Фиамете.* - Књижевне новине, 6. VI 1958. /Приказ/.
- *Na marginama "Priloga za književnost". (Prikaz knjige XXIV, sv. 1-2).* - Izraz, Sarajevo, 1958, II, IV, 9; str. 281-283.

1959.

- *450 година od рођења Марина Држића.* - Књижевне новине, 10. V 1959, X, бр. 90.
- *Књига о Држићу Српске књижевне задруге.* - Књижевне новине, 10. V 1959, X, 90.
- *Заим Топчић: "Трумен сунца".* - Могућности, 1959, VI, 6; стр. 526-528. /Приказ/.
- *"Kovčević".* - Prilozi i građa o Dositeju i Vuku. (Beograd, 1959). - Izraz, Sarajevo, 1959, 2; str 214-216. /Приказ/.
- *Још једном Гетеов "Фауст" на нашем језику.* - Књижевне новине, 11. IX 1959, X, 101.
- *Kanlifova istorija američke književnosti. (Otokar Keršovani, Rijeka, 1959).* - Književne novine, 25. IX 1959. X, 102; str. 3. /Приказ/.

1960.

- *Змај, Ракићева "Симонида" и једна песма Готфрида Келера.* - Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, 1960, XXVI, 1-2; стр. 118-122. /Текст и у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976; стр. 410-414/.
- *Кроз песников врт улица.* - Политика, 1, 2, 3. V 1960, 16770; стр. 18. /О Војиславу Илићу/.
- *Година рођења Војислава Ј. Илића.* - Политика, 26. XI 1960.
- *Милорад Панић-Суреп: "Кад су живи завидели мртвима".* - Политика, 24. VII 1960, 16841. /Приказ/.
- *Драгослав Илић: "Мита Џенић".* - Политика, 27. XI 1960, 16494. /Приказ/.

1961.

- *François Villon: "Велико завештање".* - Књижевне новине, 10. II 1961. /Приказ/.
- *Песнику дајте реч.* - Политика, 19. II 1961, LVIII, 17020; стр. 16. /Приказ зборника о Л. Костићу, СКЗ, 1960/.

- *Дело Доситеја Обрадовића у светској књижевности*. - Књижевност, 1961, XXXII, 6; стр. 523-530.
- *Друштвени роман из петнаестог века. (О новопронађеном делу "Батистин" Франа Луцијанова Гундулића)*. - Књижевне новине, 22. IX 1961, XII, 154; стр. 4.
- *Непознате везе Алексе Шантића и Војислава Илића*. - Књижевне новине, 6. X 1961, XII, 155.
- *Karl Marx - Friedrich Engels: O umetnosti i književnosti* . - Књижевне новине, 17. XI 1961, XII, 158. /Текст и у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976; стр. 421-424/.
- *Историја књижевности, потреба или луксуз?* - Књижевне новине, 3. XII 1961, XII, 159, стр. 2 и 8.
- *Војислав Илић: Сабрана дела 1-2*. Предговор и коментари Милорад Павић. - Београд, Просвета, 1961. (Библиотека Српски писци).
- *Војислав Илић: Песме*. Предговор Милорад Павић. - Београд, Просвета, 1961.

1962.

- *Речи на делу*. Зборник палих писаца, Савез књижевника Југославије, Београд, 1961. - Књижевне новине, 26. I 1962, XIV, 163. стр. 3. /Приказ/.
- *Континуитет који се јасно сагледава*. Блажо Конески: Македонска књижевност, СКЗ, Београд, 1961. - Књижевне новине, 9. II 1962, XIV, 164; стр.3 и 7. /Приказ/.
- *Dr Midhat Šamić: Istorijski izvori Travničke hronike Ive Andrića" (Sarajevo, 1962)*. - Књижевне новине, 18. V 1962, XIV, 171; str. 4. /Приказ/.
- *Дучић о песништву између два рата. (Један необјављен Дучићев текст)*. - Политика, 15. VII 1962, 17518; стр.18.
- *Александар Пушкин: Евгеније Оњегин*. Препевао и предговор написао Милорад Павић. - Београд, Савремена школа, св. 55, 1962.

1963.

- *Предговор ненаписаној историји књижевности*. - Књижевност, 1963, XVIII, XXXVI, 2; стр. 97-113. /Текст под насловом "Од барока до симболизма" и у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976; стр. 450-471/.

- *Симеон Пишчевић*. - Књижевност, 1963, XVIII, XXXVII, 7-8; стр. 111-151; и 9; стр. 256-283. /Проширен текст у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976; стр. 75- 167/.
- *А. С. Пушкин: Дrame. Поеме. Песме*. Предговор Милорад Павић. - Београд, Просвета, 1963. (Светски класици, 12). 2. изд.: 1966. 3. изд. (допуњено): 1975.
- *А. С. Пушкин: Село и друге песме*. Предговор Милорад Павић. - Београд, Просвета, 1963. (Библиотека Просвета 97). 2. изд.: 1965. 3. изд.: 1966. 4. изд.: 1971.

1964.

- *Шекспир у библиотеци Војислава Илића*. - Књижевност, 1964, XIX, XXXVIII, 6; стр. 451-475.
- *У светлости промењених мерила. Стара српска лирика у Антологији Миодрага Павловића*. - Политика, 20. XII 1964; стр. 16.
- *А. С. Puškin: Evgenije Onjegin*. Prepev i pogovor Milorad Pavić. - Beograd, Rad, 1964. (Biblioteka Reč i misao, 109). 2. izd.: 1968. 3. izd.: 1979.
- *Мемоари XVIII и XIX века*. Предговор, избор и редакција Милорад Павић. - Нови Сад, Београд, Матица српска, Српска књижевна задруга, 1964. (Српска књижевност у сто књига, 29). /Предговор; стр. 7-13; Биографски подаци о писцима; стр. 323-330/.
- *Војислав Илић: Избор*. Предговор Милорад Павић. - Београд, Нолит, 1964.

1965.

- *Рукописна песмарица српске грађанске лирике у Букурештанском архиву*. - Књижевност, 1965, XX, XL, 3; стр.253-255. /Текст под насловом "Рукописна песмарица српске грађанске лирике у архиву Румунске академије" и у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976; стр. 40-44/.
- *Гаврил Стефановић Венцловић*. - Књижевност, 1965, XX, XL, св. 5, стр.428-443; св. 6, стр. 532-552; књ. XLI, св.7-8, стр. 90-107; св.9, стр. 275-286; св.10, стр. 387-415; св.11-12, стр. 761-778.

1966.

- *Предговор*. - /У зборнику/ "Војислав Илић", Београд, Завод за издавање уџбеника СРС, 1966; стр.7-16.(О књижевности - студије, есеји, критике, чланци, б).
- *Млади Војислав*. - /У зборнику/ "Војислав Илић", Београд, Завод за издавање уџбеника СРС, 1966; стр. 27-95. (О књижевности - студије, есеји, критике, чланци, б).
- *Политичко песништво Војислава Илића*. - /У зборнику/ "Војислав Илић", Београд, Завод за издавање уџбеника СРС, 1966; стр. 370-417. (О књижевности - студије, есеји, критике, чланци, б).
- *Гаврил Стефановић Венцловић: Црни биво у сриу*. Легенде, беседе, песме. Избор,предговор и редакција Милорад Павић. - Београд, Просвета, 1966. (Библиотека Бразде, посебна серија, б). /Предговор; стр. 7-80/.
- *Од барока до класицизма*. Приредио и предговор написао Милорад Павић. - Београд, Нолит,1966. (Српска књижевност у књижевној критици III). Обновљено издање: 1973. /Предговор; стр. 7-9/.
- *Беседничко песништво Гаврила Венцловића*. - /У зборнику/ "Од барока до класицизма", Београд, Нолит, 1966; стр. 81-122. (Српска књижевност у књижевној критици III).Обновљено издање: 1973.
- *Симеон Пишчевић*. - /У зборнику/ "Од барока до класицизма", Београд, Нолит, 1966; стр. 271-351. (Српска књижевност у књижевној критици III). Обновљено издање: 1973.
- *Војислав Илић*. - /У књизи/ "Поезија од Војислава до Ђојића", Београд, Нолит, 1966; стр. 37-51. (Српска књижевност у књижевној критици, књ. 8, приредио Миодраг Павловић).

1968.

- *"Живот и прикљученија" или роман у писмима*. - /Предговор књизи/ Доситеј Обрадовић: "Писмо Харалампију. Живот и прикљученија", Београд, Просвета, 1968; стр. 5-36. (Библиотека Просвета, 116). 2. изд.: 1975. /Проширен текст у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976; стр.191-262/.
- *Доситеј Обрадовић - хронологија живота*. - /У књизи/ Доситеј Обрадовић: "Писмо Харалампију. Живот и прикљученија", Београд, Просвета, 1968; стр. 259-272. (Библиотека Просвета, 116). 2. изд.: 1975.
- *А. С. Пушкин: Евгеније Оњегин*. Препев и предговор др Милорад Павић. - Београд, Просвета, 1968; стр. 5-22. (Библиотека Просвета, 152). 2. изд.: 1975.

- *Пушкинове "Песме западних Словена". - /У књизи/ А. С. Пушкин: "Евгеније Оњегин", Београд, Просвета, 1968; стр. 234-244. (Библиотека Просвета, 152).* 2. изд.: 1975.
- *Бајрон у кругу Војислава Илића. - /Поговор у књизи/ Џорџ Гордон Бајрон: "Изабрана дела". Драмске поеме, спевови, песме, Београд, Просвета, 1968. (Библиотека Просвета, 144).* 2. изд.: 1976.
- *Војислав Илић: Песме. Предговор Милорад Павић - Београд, Просвета, 1968. (Библиотека Просвета, 138).* 2. изд.: 1975.
- *Војислав Илић: Песме. Предговор Милорад Павић - Београд, Просвета, 1968 (Библиотека Просвета, 31)* 2. изд.: 1969. 3. изд.: 1971. 4. изд.: 1976.

1969.

- *"Хелада" Војислава Илића. - Књижевност, 1969, XXIV, XLVIII, 2; стр. 175-190; и XXIV, XLVIII, 3; стр. 283-300.*
- *Војислав Илић и мостарски круг. - Зора (Почасни број), Мостар; стр. 269-270.*
- *"Забавник" Вука Караџића. - /У књизи/ "Данија 1826, 1827, 1828, 1829, 1834". Сабрана дела Вука Караџића, књига осма, Београд, Просвета, 1969; стр. 533-635. /Поговор/ и стр. 637-846. /Напомене и објашњења у сарадњи са другим ауторима. Белешка о овом издању/. (Издање о стогодишњици смрти Вука Стефановића Караџића). /Поговор је објављен и као засебан отисак; текст Поговора и у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976; стр. 263-368/.*
- *"Забавник" Вука Караџића. - /У књизи/ "Данија 1826, 1827, 1828, 1829, 1834", Београд, Просвета, 1969; стр. 245-268. (Дела Вука Караџића). 2. изд. (фототипско): 1979.*

1970.

- *Орфелин и Пушкин. - Зборник за славистику, Нови Сад, 1970, I; стр 37-55. /Текст и у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976; стр. 45-74/.*
- *Венцловићево позориште у књизи и на сцени.. - Каталог СНП /за представу "У дворење Арханђела Гаврила девојди Марији"/, Нови Сад, сезона 1970/71. /Ауторов текст о адаптацији/.*

- *Уз Орфелинову књигу о Петру Великом.* - /Поговор књизи/ Захарија Орфелин: "Петар Велики", Београд, Просвета, 1970, том II; стр 405-412. (Библиотека Бразде, 8).

1971.

- *"Унисоно" финале Костићеве последње песме.* - Књижевност, 1971, LI, 2; стр.135-137.
- *После 230 година на сцени...* - Политика, б. III 1971; стр. 16. /Разговор водио Д. А./.
- *Ново сагледавање наше књижевности.* - Багдала, 1971, 142; стр. 9-11. /Разговор водио Љубиша Ћидић/.
- *Развојни лук старе српске драме.* - Нови Сад, 8. XI 1971. /Уводно излагање на Саветовању о позоришној прошлости Срба; штампан текст у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976; стр. 425-430/.
- *Гаврил Стефановић Венцловић: Удворење арханђела Гаврила девојци Марији.* - Савремено позориште у Београду, 1971. /Каталог за позоришну представу; премијера 28. II 1971; редакција и сценска адаптација рукописа из XVIII века - Милорад Павић; режија - Урош Гловацки/.

1972.

- *Језичко памћење и песнички облик.* - Књижевност, 1972, LIV, 1; стр 34-38. /Саопштење на Октобарском сусрету писаца у Београду 1971; текст и у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976; стр. 472-477/.
- *Како је један Енглез видео Вука.* (Данкан Вилсон: "Вук Стефановић Караџић", Оксфорд, 1970). - Политика, 22. IV 1972; стр 12.
- *О раду на сценској адаптацији драме "Како је Јуда издао Христа".* - Каталог ЈДП, Београд, X 1972. /Премијера истоимене поредставе 13. X. 1972; редакција и сценска адаптација - Милорад Павић; режија - Мирослав Беловић/.
- *Гаврил Стефановић Венцловић и позоришни живот Горњег Подунавља.* - Саопштење на научном саветовању о мађарско-југословенским књижевним везама, Будимпешта, Сент Андреја, 1. XI 1972. /Необјављено/.
- *Životni put Aleksandra Sergejeviča Puškina. - Pogled na Puškinovo književno delo. - Puškinove "srpske pesme".* - /Предговор књизи/ "Sabrana dela" A.S. Puškina u osam knjiga, Beograd, Rad, 1972, tom I; str. 7-40. /"Пушкинове српске песме" имају проширен текст у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976; стр. 371-382; а коначну верзију у књизи "Срби у руској империји", Београд, Дунај, 1995; стр. 219-226/.

- *Коста Арсенијевић*. - Лексикон писаца Југославије, Нови Сад, Матица српска, 1972, књ. I; стр. 95-96. /Био-библиографски чланак/.
- *Мита Џенић*. - Лексикон писаца Југославије, Нови Сад, Матица српска, 1972, књ. I; стр. 430-431. /Био-библиографски чланак/.

1973.

- *Нови подаци о Доситеју*. Непознати документи и списи о нашој старијој књижевности у архивима СССР-а, Париза, Беча и других центара. - Политика, 17. III 1973; стр. 15.
- *Српски класицисти и мит*. - Предавање одржано у Галерији Марије српске поводом изложбе "Српске иконе у Мађарској", 8. XI 1973. /Необјављено/.
- *Доситеју Бечу 1774. године*. - Ковчежић. Прилози и грађа о Доситеју и Вуку, књ. 11, Београд, Вуков и Доситејев музеј, 1973; стр 5-14.
- *Учешће за округлим столом "Књижевне историје" поводом "Елабората за историју српске књижевне периодике"*. - Књижевна историја 1973, VI, 21; стр 17-18.
- *Puškinov roman u stihovima*. - /Предговор књизи/ A.S. Puškin: "Evgenije Onjegin", Sarajevo, Veselin Masleša, 1973; str. 5-16. (Biblioteka Ars. Lektira).
2. izd.: 1974. 3.
izd.: 1978. 4.
izd.: 1980. 5.
izd.: 1982.

1974.

- *Постоји јаз између писаца и катедре*. - Борба, 2. II 1974; стр. 7.
- */Изјава о јазу између писаца и одговарајућих катедри Београдског универзитета/*. - НИН, 17. II 1974, XXIV, 1206; стр. 4.
- *Између науке и уметности*. - Позориште, Нови Сад, 1974, 2; стр. 5. /Разговор водио Радован Поповић /.
- *Неколико речи о "Кревету за три особе"*. - Каталог СНП, Нови Сад, сезона 1974/75, 114. /Садржи и: Критичари о Павићевој "Гвозденој завеси": М. Павловић, Б. Вукадиновић, С. Лукић/.

1975.

- *Сто педесет година "Летописа"*. - Политика, 1. III 1975; стр. 13.
- *Књижевноисторијски тренутак настанка "Летописа"*. - Летопис Матице српске, 1975, 151, 6; стр. 945-960. /Текст и у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976; стр. 431-449/.

- *Зборник непознатог карловачког магистра из 1734. године.* - Зборник радова поводом стогодишњице оснивања и двадесетогодишњице обнављања катедре за светску књижевност на Београдском универзитету, Београд, 1975; стр. 270-278. /Текст и у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976; стр. 9-39/.

1976.

- *Сан старији од сањача.* - Књижевна реч, 25. X 1976, 65; стр. 6-7. /Разговор водио Јовица Аћин/.
- *Зашто немамо савремену историју књижевности?* - Политика, 16. XII 1976; стр. 12. /Разговор водио Миодраг С. Максимовић/.

1977.

- *Сентандреја и рађање новије српске књижевности.* - Политика, 24. IV 1977; стр. 4-5. /У склопу додатка: "Споменици српске културе у Мађарској"; текст под називом "Књижевно средиште"; текст и у књигама: "Историја, сталеж и стил", Нови Сад, Матица српска, 1985; стр. 58-63; и: "Велика сеоба", приредио Љубисав Андрић, Београд, БИГЗ, 1990; стр. 302-306/.
- *Скерлић и питање стилских формација.* - Књижевна реч, 1977, 88; стр. 1 и 6. /Текст и у књизи "Историја, сталеж и стил", Нови Сад, Матица српска, 1985; стр. 235-246/.
- *Торика нове Исаковићеве прозе.* А. Исакović: Tren 1, Prosveta, Beograd, 1976. - Delo, 1977, XXIV, 23, 5; str. 34-46. /Текст и у књизи "Историја, сталеж и стил", Нови Сад, Матица српска, 1985; стр. 254-269/.

1978.

- *Живи јунаци.* - НИН, 1978, XXVIII, 1423; стр. 40-41. /Разговор водио Душан Величковић/.
 - *Доситеј и херменеутика.* - Књижевна реч, 10. X 1978, VII, 108; стр. 1. /Текст и у књизи "Историја, сталеж и стил", Нови Сад, Матица српска, 1985; стр. 101-104/.
 - *"Живот и прикљученија" Доситеја Обрадовића.* - /Предговор књизи/ Доситеј Обрадовић: "Живот и прикљученија. Писмо Харалампију", Београд, Просвета, Полит, Завод за уџбенике и наставна средства, 1978; стр. 7-27. (Лектира за I годину заједничких основа средњег усмереног образовања).
2. изд.: 1982.
3. изд.: 1985.

1979.

- *Тема "Вечитог младожење" у српској књижевности.* - Научни састанак слависта у Вукове дане, Међународни славистички центар, 1979, VI, 2; стр. 175-188. /Саопштење на научном скупу 13-18. IX 1977; текст и у: Књижевност, 1979, LXVII, 6; стр. 907-918; и у књизи "Историја, сталеж и стил", Нови Сад, Матица српска, 1985; стр. 168-188/.
- *Жаришта хуманистичких наука.* - Политика, 21. IV 1979; стр. 14. /Чланак поводом четврт века Филозофског факултета у Новом Саду/.
- *У жижи раздобља.* - Политика експрес, 17. VI 1979; стр. 10. /Разговор поводом књиге "Историја српске књижевности класицизма и предромантизма" водила Анђелка Протић/.
- *Тема "Вечитог младожење" у српској књижевности.* - Књижевност, 1979, LXVII, 6; стр. 907-918. /Текст и у: Научни састанак слависта у Вукове дане, 1979, VI, 2; стр. 175-188; и у књизи "Историја, сталеж и стил", Нови Сад, Матица српска, 1985; стр. 168-188/.
- *Да се читалац не досађује.* - Политика експрес, 11. XI 1979. /Разговор поводом књиге "Руски хрт" водила Анђелка Протић/.
- *Како се пише историја српске књижевности.* - Политика, 24. XI 1979. /Анкета - изјава/.
- *Свако има историју какву заслужује.* - Политика, 24. XI 1979. /Разговор водио Сава Даутовић/.
- *Војислав Илић.* - Лексикон писаца Југославије, књ. II, Нови Сад, Матица српска, 1979; стр. 448-453. /Био-библиографски чланак; у сарадњи са Здравком Малбапом/.
- *Драгутин Ј. Илић.* - Лексикон писаца Југославије, књ. II, Нови Сад, Матица српска, 1979; стр. 443-444. /Био-библиографски чланак/.
- *Јован Илић.* - Лексикон писаца Југославије, књ. II, Нови Сад, Матица српска, 1979; стр. 444-446. /Био-библиографски чланак/.
- *Милутин Ј. Илић.* - Лексикон писаца Југославије, књ. II, Нови Сад, Матица српска, 1979; стр. 446-447. /Био-библиографски чланак/.
- *Жарко Ј. Илић.* - Лексикон писаца Југославије, књ. II, Нови Сад, Матица српска, 1979; стр. 455. /Био-библиографски чланак/.
- *Лик св. Саве у српској књижевности XVIII века.* - /У зборнику/ "Сава Немањић - Свети Сава. Историја и предање", Београд, Српска академија наука и уметности, Научни скупови, књ. VII, Председништво, књ. I, 1979; стр. 415-426. /Напоредни наслов и резиме на немачком; текст и у књизи "Историја, сталеж и стил", Нови Сад, Матица српска, 1985; стр. 64-84/.

- *Андрић и једна песма из XVIII века.* - /У / "Зборник радова о Иви Андрићу", Београд, Посебна издања књ. DV Српске академије наука и уметности, Одељење језика и књижевности, књ. 30, 1979; стр. 743-748. /Напоредни наслов и резиме на енглеском; текст и у књизи "Историја, сталеж и стил", Нови Сад, Матица српска, 1985; стр. 247-253/.

1981.

- *Пасторче књижевности.* - Политика, 25. IV 1981; стр. 10-11. /Разговор водила Милка Лучић/.
- *У животу као у шаху.* - Дневник, 23. VIII 1981. /Разговор поводом драме "Црвена краљица" водила Даринка Николић/.
- *Са др Милорадом Павићем, професором и књижевником.* - Просветни преглед, 29. IX 1981. /Разговор водио Божур Хајдуковић/.
- *Наслеђе у новом виђењу.* Димитрије Богдановић: "Историја старе српске књижевности", Београд, 1980. - Политика, 10. X 1981, LXXVIII, 24431. /Текст на енглеском у: Relations, 1982, 5-6, pp. 155-157/.
- *Књиге и извоз.* - Књижевне новине, 15. X 1981, XXXIII, 634; стр. 2. /Изјава поводом положаја књиге/ .
- *Војислав Илић: Лирско песништво 1872 - 1886.* Предговор и коментар Милорад Павић. - Сабрана дела В. Илића, књ. 1, Београд, "Вук Караџић", 1981; стр. 7-67 и 303-329.
- *Војислав Илић: Лирско песништво 1887 - 1893.* Редакција и коментар Милорад Павић. - Сабрана дела В. Илића, књ. 2, Београд, "Вук Караџић" 1981; стр. 281-312.
- *Војислав Илић: Епско и драмско песништво. Проза.* Редакција и коментар Милорад Павић. - Сабрана дела В. Илића, књ. 3, Београд, "Вук Караџић" 1981; стр. 347-389.
- *Војислав Илић: Преписка. Хроника песничке породице Илић. (Био-библиографска грађа). Породични албум Илића.* Редакција, коментар и поговор Милорад Павић. - Сабрана дела В. Илића, књ. 4, Београд, "Вук Караџић", 1981; стр. 111-236 и 296 - 276.
- *А. С. Пушкин. Евгеније Оњегин.* Превод, предговор и приређивање Милорад Павић. - Београд, Просвета, Нолит, Завод за уџбенике, 1981. 2. изд.: 1983.

1982.

- *Роман о Хиландару.* - НИН, 30. V 1982, XXXIII, 1639; стр. 32-33. /Разговор водио Зоран Секулић/.

- *Путујући беседник*. - Дневник, 21. X 1982; стр. 3. /Есеј о Г. С. Венцловићу/.
- *Гаврил Стефановић Венцловић као историчар*. - Academie serbe des sciences et des arts, Institut des etudes balkaniques (Balcanica XIII-XIV), Београд, 1982-1983; стр. 117-136. /Текст и у књизи "Историја, сталеж и стил", Нови Сад, Матија српска, 1985; стр. 22-48/.

1983.

- *Трићанска песничка школа*. - Политика, 9. IV 1983; стр. 12. /Текст и у књизи "Историја, сталеж и стил", Нови Сад, Матија српска, 1985; стр. 105-109/.
- *Писмо Пишталу Владимиру*. - Књижевна реч, 10. X 1983, 218. /Поводом приче "Изабраник"; текст и у књизи "Изврнута рукавица", Нови Сад, Матија српска, 1989, стр. 175-177/.
- *Драма о цару Урошу*. - Политика, 10. XII 1983. /Текст под насловом "Када је изведена драма о цару Урошу Емануила Козачинског", и у књизи "Историја, сталеж и стил", Нови Сад, Матија српска, 1985; стр. 85-87/.
- *Верујте старим писцима*. - Политика, 25. XII 1983; стр. 8. /Разговор водила Олга Боснић/.

1984.

- *Стилска позиција Саве Мркаља*. - Књижевност, 1984, LXXVI, 4-5; стр. 553 - 556. /Текст и у књизи "Историја, сталеж и стил", Нови Сад, Матија српска, 1985; стр. 110-115/.
- *Stalež i stil*. - Naše teme, Zagreb, 1984, XXVIII, 4-5; str. 698-706. /Текст и у књизи "Историја, сталеж и стил", Нови Сад, Матија српска, 1985; стр. 221-234/.
- *Векови Милорада Павића*. - НИН, 13. V 1984; стр. 29 - 30. /Разговор водио Мило Глигоријевић/.
- *Večna, prljava duša guta telo. Radovan Ždrale: "Rukovodeći mozak"*, Prosveta, Beograd, 1983. - Delo, 1984, XXX, 5; str. 156-157. /Приказ/.
- *Хазарски ћуп и друга лажна сећања. (Белешке о фантастици)*. - Сопоћанска виђења - тематски број: Књижевност и фантастика, Нови Пазар, 1984, 3; стр. 10-16. /Саопштење на симпозијуму "Сопоћанска виђења", 22-24. VI 1984. у Новом Пазару; текст и у књизи "Историја, сталеж и стил", Нови Сад, Матија српска, 1985; стр. 270-278/.
- *Лексикон препун снова*. - Дневник, 19. VII 1984; стр. III. /Разговор водио Владимир Копић/.
- *Роман о речнику*. - Вечерње новости, 26.VIII 1984; стр.16. /Разговор водио Драган Богутовић/.

1985.

- *Ловци на снове.* - Политика, 13. I 1985; стр.12. /Разговор водила Милка Лучић/.
- *"Хазарски речник" по укусу публике.* - Политика експрес, 15 I 1985; стр. 8. /Разговор водио В/ладимир/ Пор/.
- *Ići u pravcu i kome strah raste.* - Intervju, 18. I 1985; str. 19-22. /Разговор водио Милош Васић/.
- *Ловац на читаоце.* - НИН, 20 I 1985, XXXVI, 1777; стр. 7-9. /Разговор водио Мило Глигоријевић; разговор преведен на словеначки, под називом "Loves na bralce" у: Razgledi po domovini, Ljubljana, 22 II 1985; str. 110/.
- *И душа има костур.*- Илустрована политика, 24 I 1985; стр. 32-33. /Разговор водила Љиљана Бинићанин/.
- *Изјаве награђених.* - Политика, 26.I 1985, стр. 7. /Изјава М. Павића поводом НИН-ове награде за роман године/.
- *Jednog petka sa Miloradom Pavićem.* - Polja, I 1985, XXXI, 311; стр.4-7. /Разговор водио Петру Крду/.
- *Mesto pored princeze Ateh.* - Svet, 20. II 1985, 74; str. 55-56. /Разговор водила Нада Бојић/.
- *Knjiga kao Pepeljuga.* - Glas, Banja Luka, 27. i 28. IV 1985; str. 11. /Разговор водила Јагода Прња/.
- *Погрешан приступ.* - Борба, 6. V 1985; стр. 7. /Разговор водио Милош Милишић/.
- *Hazari sada sanjaju mene.* - Danas, 1985,190. str. 57-60. /Разговор водио Момчило Ђорговић/.
- *Ništa nije fantastično kao život.* - Treći program Radio Sarajeva, IV-V-VI 1985, XIII, 49; str. 190. /Разговор водио Никола Ковач/.
- *Књижевне прилике у Станковићево време.* - /У зборнику/ "Корнелије Станковић и његово доба", Београд, Научни скупови Српске академије наука и уметности, књ. XXIV, Одељење ликовне и музичке уметности, књ. 1; 1985; стр. 35-40. /Напoredни наслов и резиме на енглеском/.
- *"Мемоари" проте Матије Ненадовића у светлости традиција српске књижевности XVIII века.* - /У зборнику/ "Прота Матија Ненадовић и његово доба", Београд, Научни скупови Српске академије наука и уметности, књ. XXVVI, Председништво, књ. 6, 1985; стр. 29-39. /Напoredни наслов и резиме

на француском; текст и у књизи "Историја, сталеж и стил", Нови Сад, Матица српска, 1985; стр. 154-167/.

- *Мала историја читања.* - /У књизи/ "Уметничко дело и његова сврха", Нови Пазар, Сопотанска виђења, 1985; стр. 21-25.
- *"Забавник" Вука Караџића.* - /У књизи/ "Даница" 1826, 1827, 1828, 1829, 1834", Београд, Просвета, Нолит, 1985; стр. 245-268. (Дела Вука Караџића; фототипско издање). /Поговор/.

1986.

- *Bestseller pisan jezikom kompjutera.* - Večernji list, 4. II 1986; str.18. /Изјава поводом успеха "Хазарског речника"/.
- *Изложбе које се памте.* - Политика, 29. III 1986; стр.10. /Одговор на анкету: Шта је за вас било догађај недеље/.
- *Сусрет с Павићем и Хазарима.* - Вести, Титово Ужице, 25. IV 1986. /Разговор водио Слободан Радовић; интервју под насловом "Писцу не верујте" објављен и у књизи "Књижевни разговори", Београд, Идеа, 1995; стр. 83-91/.
- *Ордење малих народа.* - НИН, 18. V 1986; стр. 31. /Извод из говора на Међународном скупу писаца на Бледу/.
- *Оглазак Борхеса.* - Политика, 21. VI 1986; стр. 9. /Запис; текст на словачком у: Nový život, Novi Sad, 1986, 38, 6, str. 403-404/.
- *Intervju: Milorad Pavić.* - Start, 28. VI 1986, 455; str. 12-17. /Разговор водила Снежана Зарић/.
- *Културни идентитет малих народа...* - Писмо, пролеће/лето 1986, II, бр. 5-6. /Говор којим је отворен Међународни скуп писаца на Бледу/.
- *Сомборски песнички круг.* - Књижевност, 1986, XLI, LXXXII, 6-7; стр. 999-1008.
- *Тајна Хазара.* - Завичај, VII-VIII 1986, 310-311; стр. 22-23. /Разговор водио Раде Николић/.
- *Barokni sloj u "Hazarskom rečniku".* - Delo, 1986, XXXII, 6; str. 1-9. /Саопштење на Међународном симпозијуму Друштва за проучавање југоисточне Европе у Манхајму, 5. и 6. XII 1985/.
- *Руско-српске књижевне везе у доба просветитељства.* - П.о. Зборник радова Југословенске земље и Русија у XVIII веку, Београд, Научни скупови САНУ, књ.

32, Одељење историјских наука, књ. 8, 1986; стр. 264-272. /Текст и у књизи "Историја, сталеж и стил", Нови Сад, Матија српска, 1985; стр. 88-100/.

- *Српска књижевност барока. - Српска књижевност и просветитељство. - Српска књижевност класицизма. - Српска књижевност предромантизма.* - /У књизи/ "Историја српског народа", књ. IV-2, Београд, Српска књижевна задруга, 1986; стр. 165-244.
- *Напомене и објашњења.* - /У књизи/ "О језику и књижевности II", Сабрана дела Вука Караџића, књига тринаеста, Београд, Просвета, 1986; стр. 467-641 и 643-647. (Белешка о овом издању).
- *Стари српски записи и натписи.* Избор и пропратни текстови Милорад Павић. - Београд, Просвета, Српска књижевна задруга, 1986. (Библиотека Стара српска књижевност, књ. 19).

1987.

- *Džoja Ratković-Gavela.* - Katalog 15. samostalne izložbe crteža i ilustracija, Zagreb, Školska knjiga, 1987; str. 2. /Галерија Школске књиге, Загреб, 12-27. XI 1987; текст и у књизи: Владимир Пишталo, "Алманах београдске мануфактуре снова", Београд, Ауторско издање: Ж. Николић и В. Пишталo, 1988; стр. 5-6/.
- *Српски књижевни језик пред појаву Вука Караџића и романске књижевности.* - Путеви, Бања Лука, XI-XII 1987; стр. 111-127 /Предавање са међународног научног колоквија одржаног у Паризу на Сорбони, 5. и 6. X 1987; текст на француском у: Migrations, Paris, 1987, Nr. 2; pp. 44-68/.
- *Венцловић о иконокластичким борбама у Византији.* - Сентандрејски зборник I, Београд, 1987; стр. 59-74. /Напоредни наслов и резиме на немачком језику; текст и у књизи "Историја, сталеж и стил", Нови Сад, Матија српска, 1985; стр. 5-21/.
- *"Забавник" Вука Караџића.* - /У књизи/ "Данија" 1826, 1827, 1828, 1829, 1834", Београд, Просвета, Нолит, 1987; стр. 245-268. (Дела Вука Караџића; фототипско издање). /Поговор/.

1988.

- *Pisci čekaју u zasedi.* - Stav, Novi Sad, 22. I 1988; str. 36-37. /Разговор водио Зоран Ћерић/.
- *Pavić Milorad: Roman naslikan čajem.* - Vjesnik, 5. III 1988, XLVII, 14537; str. 10-11. /Разговор водио Борис Грегорић/.
- *Svi smo mi Hazari.* - Danas, 17. V 1988, VII, 326; str. 35-38. /Разговор водио Бранко Брђанин; разговор објављен у преводу на словеначки и у: Naši razgledi, Ljubljana, 10. VI 1988; str. 362-363/.

- *Роман за љубитеље укрштених речи.* - Политика, 18. VI 1988; стр. 11. /Разговор водила Милка Лучић/.
- *Криза и ми у свету.* - Политика, 16.VII 1988; стр. 9. /Одговор на анкету: Шта је за вас био догађај сезоне/.
- *Rituali književnosti.* - Vjesnik, 19. VIII 1988; str. 11. /Разговор водио Борис Грегорић/.
- *Слава је терет који убија.* - Политика експрес, 4. IX 1988; стр. 12. /Разговор водила Љиљана Богдановић/.
- *Глас народа се мора слушати.* - Политика, 13. IX 1988; стр. 17. /Реч на отварању Бранковог кола/.
- *Kad se desi Hazarski rečnik .* - Odjek, Sarajevo, 1-15. X 1988, 19; str. 14-15. /Разговор водила Радмила Поповић/.
- *Književnost u genima.* - Svijet, 7. X 1988; str. 6-9. /Разговор водила Нада Мирковић/.
- *Хазарска препознавања.* - Комунист, 14. X 1988; стр. 25. /Разговор водила Зорица Бањац/.
- *Nema više velikih pisaca.* - Novosti 8, 8. XII 1988; str. 19. /Разговор водила Бранка Чуљић/.
- *Srpski narod i Jugoslavija trpe štetu.* - Vjesnik, 10. XII 1988; str. 2. (u dodatku). /Изјава/.
- *Paradoksi kulture.* - Borba, 13. XII 1988; str. 8. /Изводи из говора на свечаности у Скупштини града Београда у част М. Павића/.
- *Zašto Pavić neće u Akademiju.* - Svet, 14-27. XII 1988; str. 18-21. /Разговор водио Радован Поповић/.
- *Два романа - равноправна.* - Вечерње новости, 27. XII 1988; стр. 18. /Изјава поводом додељивања награде "Меша Селимовић" роману "Предео сликан чајем"/.
- *Од књижевности стварам истину.* - Борба, 31. XII 1988, 1, 2, 3. I 1989; стр. 15. /Разговор водила Весна Рогановић/.
- *Џоја Ратковић Гавела.* - /У књизи/ Владимир Пишталo, "Алманах београдске мануфактуре снова", Београд, Ауторско издање Ж. Николић и В. Пишталo, 1988; стр. 5-6 /Текст и у: Katalogu 15. samostalne izložbe crteža i ilustracija, Zagreb, Školska knjiga, 1987; стр. 2/.

1989.

- *Претварам књижевност у истину.* - Чачански глас, 1. I 1989; стр. 12. /Разговор водио Миладин Вукосављевић/.
- *Роман са два краја.* - Вечерње новости, 16. I 1989. /Разговор водио Драган Богutowић/.
- */Изјава М. Павића о религији/.* - Политика, 18. II 1989; стр. 3
- *Pisac uspravno i vodoravno.* - Oslobođenje, 23. II 1989. /Разговор водио Јозо Машић/.
- *Svi smo mi Hazari.* - Oslobođenje, 24. II 1989. /Разговор водио Јозо Машић/.
- *Кратка историја Косова.* - Теолошки погледи, II 1989; стр. 1-6. /Проширен текст у: Књижевност, 1991, XLVI, XCIV, 9-10; стр.1050-1054; на енглеском у: Belgrade Review, 1989, 29; pp. 10-15/.
- *Кратка историја Косова.* - Ревиија Београд, 1989, бр. 28; стр. 10-15. /Проширен текст у: Књижевност, 1991, XLVI, XCIV, 9-10; стр.1050-1054; на енглеском у: Belgrade Review, 1989, 29; pp. 10-15/.
- *Kako „Hazarski rečnik" preneti na film.* - Rukovet, Subotica, 1989, XXXV, 2; str. 189-190.
- *Нека у Југославији свако усправно корача.* - Политика, 5. III 1989; стр. 8. /Одломак из говора на Ванредној скупштини Удружења књижевника Србије о Косову/.
- *Између две религије.* - Књижевне новине, 1989, 772; стр. 6. /Реч на Ванредној скупштини УКС о Косову/.
- *Историја Срба за свет.* - Политика, 13. IV 1989; стр. 15. /Разговор водио Сава Даутовић/.
- *Мој завичај је српска књижевност.* - Политика, 23. VII 1989; стр. 15. /Разговор водила Милка Лучић/.
- *Поглед у историју и будућност.* - Политика, 18. IX 1989; стр. 11. /Из беседе на отварању Вуковог сабора/.
- *Надмудрио Хазаре.* - Вечерње новости, 24. IX 1989. /Разговор водила Гордана Брајовић/.
- *Кратка историја Београда.* - Књижевност, 1989, XLIV, LXXXVIII, 9; стр. 1318-1326. /Текст на енглеском у: Politika The International Weekly, IV - V 1990/.
- */Изјава поводом смрти Данила Киша/.* - Borba, 16. X 1989.

- *Губитак и за нас и за свет.* - Политика експрес, 16. X 1989. /Изјава поводом смрти Д. Киша/.
- *Slava se ne prašta.* - Svet, 18-31. X 1989, 196; str. 30 - 33. /Разговор водио Петру Крду/.
- *Има наде.* - Вечерње новости, 28, 29. и 30. XI 1989; стр. 6. /Изјава поводом додељивања Награде АВНОЈ/.
- *Буков аманет: само као Европа.* - Књижевност, 1989, XLIV, LXXXVIII, 11 - 12; стр. 1997 - 2000. /Беседа на отварању Буковог сабора/.
- *Idioritmici i opštežitelji.* - Intervju, 8. XII 1989; str 28-32. /Разговор водио Милош Јевтић/.
- *Svi smo mi Hazari.* - Intervju, 22. XII 1989; str. 44-48. /Разговор водио Милош Јевтић/.
- *Jezik Srbohrvata i srpskohrvatski pisci.* - Vjesnik, 26. XII 1989; str. 5. /Извод из "Интервјуа"/.
- *Костимирани простори Милоша Шобајића.* - Политика, 30. XII 1989; стр. 16. /Реч на отварању изложбе у Француском културном центру у Београду 7. XII 1989/.
- *О "Хазарском речнику".* - /У зборнику/ "Српска фантастика", Београд, Научни скупови САНУ, књ. XLIV, Одељење језика и књижевности, књ. 9, 1989; стр. 633-638.
- *"On ima mušku i žensku verziju i to je sve lepo, ali šta ćemo sa biseksualcima".* - Stil, zima 1989; str. 4-6. /Разговор водила Јасмина Михајловић/.

1990.

- *Писце продају као овце.* - Илустрована политика, 9. I 1990, 1627; стр. 12-13. /Разговор водила Љиљана Бинићанин/.
- *"Опис смрти" Давида Албахарија.* - Књижевна реч, 25. II 1990; стр. 8. /Текст и као Предговор италијанском издању Албахаријеве књиге: "La morte di Ruben Rubenović", Milano, Nefiti Edizioni, 1989; pp. 1- 4/.
- *Сусрет с Милорадом Павићем.* - Књижевна реч, 25. II 1990, 358; стр. 6. и 19. (Са француског превела Мирјана Живковић). /Разговор водила Ghila Benesty Sroka; интервју преузет из: Tribune Juive, Montreal, XI-XII 1989, Vol. 7, Nr. 3; pp. 44-46 /.
- *Успех се не прашта нигде.* - Дневник, 4. IV 1990; стр. 9. /Разговор водио Петру Крду/.

- *Милораг Павић.* - Експрес политика, 7. IV 1990. /Изјава поводом додељивања награде Народне библиотеке Србије за најчитанији роман "Пределу сликаном чајем"/.
- *О једној и о више мисија и о Сави Бабићу.* - Руковџ, IV 1990; стр. 1218-1220.
- *Изгон две цивилизације.* - Политика, 4. IV 1990; стр. 9. /Уводни део текста који је у целости објављен у часопису "Le Débat", Gallimard, Paris, V - VI 1990; одломак из текста на српском, и у књижи: Александар Лукић, "Оснивач подземне престонице", Београд, Пожаревац, Заветине, 1991; стр. III - IV - у Додатку/.
- *Ne dozvoljavam životu da me sprečava u mojim namerama.* - Brazde, Bijeljina, 7.VI 1990; стр. 7. /Разговор водио Halid Rifatbegović/.
- *Како од књижевности направити истину.* - Полимје, Пријепоље, 8. VI 1990; стр. 5. /Разговор водила Индира Хаџагић/.
- *Хтели су да ме зазидају у "Хазарски речник".* - Дневник, 24. VI 1990; стр 18. /Разговор водио Ћорђе Писарев/.
- *Испит пред вечношћу.* - Политика експрес, 26. X 1990; стр. 11. /Изводи из говора на отварању 35. међународног сајма књига у Београду/.
- *Судбина књиге је сасвим извесна.* - Политика, 26. X 1990, LXXXVII, 27679; стр.1. и 16. /Изводи из говора на отварању Сајма књига у Београду/.
- *Неудобно у држави очева-ратника.* - Вечерње новости, 26. X 1990; стр. 26. /Изводи из говора на отварању Сајма књига у Београду/.
- *Књига чува планету.* - Просветни преглед, 6. XI 1990, XLV , 1745-6 (29-30); стр. 2. /Изводи из говора на отварању Сајма књига у Београду/.
- *Ништа више неће бити као раније.* - Политика, 24. XI 1990, LXXXVII, 27708; стр. 13. /Изјава поводом анкете: Србија 1991/.
- *Писати у име оца, у име сина, или у име духа братства?* - Књижевност, 1990, XLV, LXXXIX, 11-12; стр. 1862-1868. /Текст и на холандском у часопису: Optima, Amsterdam, 1991, N.30; pp. 52-62/.
- *Штета, нисмо добили опозицију.* - Политика експрес, 14. XII 1990; стр. 5. /Изјава поводом избора за председника републике и посланике у Народној скупштини Србије/.
- *Поштовати канон.* - Вечерње новости, 20. XII 1990; стр. 26. /Одговор на анкету: Како осликати Храм Светог Саве/.

- */О Емануелу Козачинском/*. - /У публикацији/ Жарко Димић, "Сремски Карловци", Сремски Карловци, Карловачка уметничка радионица, 1990; стр. 26-27.
- *Књижевно средиште*. - /У књизи/ "Велика сеоба". Приредио Љубисав Андрић, Београд, БИГЗ, 1990; стр. 302-306. /Текст под називом "Сентандреја и рађање нове српске књижевности" и у: Политика, 24.IV 1977; стр. 4-5; и у књизи "Историја, сталеж и стил", Нови Сад, Матија српска, 1985; стр. 58-63/.
- *Милорад Павић о Невену*. Репринт, "Невен, чика Јовин лист", Нови Сад, 1880, г. I, бр. 3. /На задњим корицама: Београд, 1990/.

1991.

- */Изјава поводом смрти В. Поне/*. - Borba, 7. I 1991, LXX, 7; str 9.
- *Модел непристрасности*. - Борба, 27. II 1991, LXX, 58; стр. 9. /Изјава о Јутеловом програму/.
- *Кратка историја читања*. - Књижевност, 1991, XLVI, XCIV, 1-2; стр. 239-241. /Говор на отварању Сајма књига у Београду 1990. године/.
- *Медаља која пуши лулу*. - Политика, 6. IV 1991, LXXXVIII, 27837; стр. 17. /Сећање на Небојшу Митрића/.
- *Početak velike nesreće*. - Borba, 4-5. V 1991, LXIX, 124-125; str. 6. /Одговор на анкету: Српски интелектуалци о оружаним сукобима/.
- *Писац у неколико руку*. - Дневник, 4. V 1991, 5398; стр. 7. /Разговор водио Миленко Стојић/.
- *Европа и Србија - Логика државе и логика народа*. - Политика, 11. V 1991, LXXXVIII, 27870; стр. 13. /Саопштење на конгресу Европског друштва за културу у Падови 19 - 21. IV 1991; прочитано и 9. V у Ваљеву поводом повратка моштију владике Николаја Велимировића; на енглеском текст у: Serbian Literary Quarterly, Spring-Summer 1991, No 1-2; pp. 7-10/.
- *"Књига је бог"*. - Књижевност, 1991, XLVI, XCII, 6; стр. 733-738. /Разговор водила Неда Валчић-Лазовић у ТВ емисији "Оставштина за будућност"/.
- *Срби на листи за геноцид*. - Политика експрес, 3. VII 1991, 9812; стр. 19. /Делови интервјуа датих италијанској штампи: Grazia, 23. VI 1991, Avvenire, 12. VI 1991/.
- *Треба спасти Словачку. Отворено писмо Милану Кундери, упућено "Монду"*. - Политика, 1991, LXXXVIII, 27940; стр. 15.

- *Оптужба за жртве.* - Вечерње новости, 12. VIII 1991, XXXIX: стр. 21. /Превод текста: "Serbien, Byzanz und Europa", Die Zeit, Hamburg, 26. VII 1991, Nr. 31; S. 45; интегрални текст у: НИН, 16. VIII 1991/.
- *Србија, Византија и Европа.* - НИН, 16. VIII 1991, 2120; стр. 42. (Превод с немачког Дринка Гојковић). /Превод текста: "Serbien, Byzanz und Europa", Die Zeit, Hamburg, 26. VII 1991, Nr. 31; S. 45. Aus dem Französischen von Elke Heinemann; део текста под називом "Оптужба за жртве" и у: Вечерње новости, 12. VIII 1991; стр. 21/.
- *"Ја нисам пророк".* - Политика експрес, 20. VIII 1991; стр. 15. (Превод с италијанског Анђелка Џвијић). /Превод интервјуа датог 9. VIII 1991, Corriere della sera/.
- *Искусство и машта.* - Погледи, Крагујевац, 6. IX 1991, X, 91; стр. 16-17. /Саопштење на Фестивалу књиге у Единбургу 19. VIII 1991/.
- *Унутрашње границе морају се променити.* - Политика, 13 IX 1991, LXXXVIII, 27995; стр. 7-8. /Разговор водио Милорад Вучелић; текст на енглеском у: Milorad Vučelić, "Conversations with the Epoch", Belgrade, The Ministry of Information of the Republic of Serbia, 1991; pp. 114-130/.
- *Европи би штетио нови зид као берлински.* - Политика, 14. IX 1991, LXXXVIII, 27996; стр. 7-8. /Разговор водио Милорад Вучелић; текст на енглеском у: Milorad Vučelić, "Conversations with the Epoch", Belgrade, The Ministry of Information of the Republic of Serbia, 1991; pp. 114-130/.
- *Кратка историја Косова.* - Књижевност, 1991, XLVI, XCIV, 9-10; стр. 1050-1054. /Краћи текст у: Ревиија Београд, бр. 28, 1989, стр. 10-15, и Теолошки погледи, II 1989; стр. 1-6; на енглеском у: Belgrade Review, 1989, 29; pp. 10-15/.
- *I ćutanje govori.* - Borba, 8. X 1991; str. 20. (Pisci Srbije o svom angažmanu u ratom zahvaćenoj zemlji).
- *Рат омео роман.* - Вечерње новости, 24. X 1991; стр. 22. /Изјава о "Унутрашњој страни ветра"/.
- *Промоција романа Милорада Павића.* - Борба, 29. X 1991, LXIX, 303; стр. 18. /Изјава поводом новог романа "Унутрашња страна ветра"/.
- *Национализам у Европи.* - НИН, 1. XI 1991; стр. 39. /Из предавања одржаног у Амстердаму 13. XI 1991; текст и у: Српске народне новине, Будимпешта, 21. XI 1991, 30; стр. 1/.
- *"Не хранимо непријатеље!"* - Вечерње новости, 4. XI 1991; стр. 2. /Разговор водио Драган Богutowић/.
- */Изјава о српским интелектуалцима пренета из Вечерњих новости од 4. XI 1991/.* - Vjesnik, 8. XI 1991, LII, 15854; str. 2.

- *Национализам у Европи*. - Српске народне новине, Будимпешта, 21. XI 1991, I, 30; стр. 1. /Реч на истоименом скупу у Амстердаму 13. X 1991; текст и у: НИН, 1. XI 1991; стр. 39/.
- *Čitanje iz više pravaca*. - Stav , Novi Sad, 6. XII 1991; str. 42-43. /Разговор водио Сава Дамјанов/.
- *Smrt suprotstavljena večnosti*. - Intervju, 13. XII 1991, 274; str. 4-9. /Разговор водила Душица Милановић/.
- *"Или сте онај који сте или сте нико"*. - Народне новине, Ниш, 14-15. XII 1991, XLVII, 8955; стр. 7. /Разговор водила Драгана Стојановић/.
- *Zapostavljena duhovnost*. - Glas, Banja Luka, 22. XII 1991. /Изјава/.
- *Izdavači, nagrađene knjige, pisci biraju*. - Borba, 26. XII 1991, LXIX, 361; str. IX. /Анкета Борбе: Које су за писце најупечатљивије књиге године/.
- */Унутрашња страна писца/*. - Гласник ДКВ. Подлистак "Поља", I, 5; стр. 7. ("Поља", XII 1991). /Неауторизовани делови одговора на нека питања публице приликом промоције "Унутрашње стране ветра" у Свечаној сали Матице српске у Новом Саду, 22. XI 1991/.
- *Између Хиландара и Хеба*. - /У књизи/ "Пут у Сентандреју. Записи, путописи и студије". Приредио Љубисав Андрић, Нови Сад, Књижевна заједница Новог Сада, 1991; стр. 113-115. (Библиотека Нови Сад, књ. 198).
- *O jednoj i o više misija i o Savi Babiću*. - Katalog sa izložbe "Pet više Pet. Portreti Ivana Blaževića", Subotica, Gradska biblioteka, Časopis za kulturu "Rukovet", 1991. /Интегрални текст у: Руковет, IV 1990; стр. 1218-1220/.
- */Одломак из текста објављеног у часопису "Le Débat"/*. - /У књизи/ Александар Лукић, "Оснивач подземне престонице", Београд, Пожаревац, Заветине, 1991; стр. II-IV (у додатку). /Део текста и у : Политика, 4. VI 1990; стр. 9/.

1992.

- *Литература - кутија обиља*. - Дневник, 1. I 1992; стр. 7. /Разговор водио Петру Крду/.
- *Тешко за памћење*. - Борба, 6. I 1992; стр. 19. /Пренет део интервјуа М. Павића из Дневника од 1. I 1992/.
- *Duša balkanskog vetra*. - Pressing, Niš, 7. I 1992, I, 4; str. 12-14. /Разговор водио Велибор Петковић/.
- *Писац исказује поруке*. - Јединство, 11. I 1992. /Разговор водио Драгомир Костић/.

- *Срби су натерани на рат.* - Погледи, 17-31. I 1992, XI, 100; стр. 22-23. /Разговор водила Маја Вучетић/.
- *Нобелова награда и ми.* - Илустрована политика, 19. I 1992. /Пренет део интервјуа М. Павића из Дневника од 1. I 1992/.
- *Srbiji najteže.* - Svjet, Sarajevo, 23. I 1992. /Пренет део интервјуа М. Павића из Јединства од 11. I 1992/.
- *Женско и мушко писмо у Јефимијиним списима.* - Јефимија, Трстеник, I, 1; стр. 38-40. /Саопштење на "Јефимијиним данима", Манастир Љубостиња - Трстеник, 21-23. VI 1991/.
- *SOS за православље.* - НИН, 28. II 1992, 2148; стр. 38-41. /Разговор водио Мило Глигоријевић/.
- *Они су говорили за Полимље. Милорад Павић.* - Полимље, Пријепоље, 28. II 1992. /Пренета изјава из интервјуа Полимљу од 8. VI 1990/.
- *Ћинилас који objedinjuje.* - Intervju, 6. III 1992, 289; str. 13. /Изјава о Крунском савету/.
- *Роман као вечера.* - Борба, 31. III 1992. /Део говора приликом доделе награде на "Бориној недељи" у Врању/.
- *Павићу Награда "Борисав Станковић".* - Политика, 31. III 1992. /Део говора приликом доделе награде на "Бориној недељи" у Врању/.
- *Срби као Хазари.* - Политика експрес, 31. III 1992. /Део говора приликом доделе награде на "Бориној недељи" у Врању/.
- *Срби и Хазари.* - Слободна реч, Врање, 3. IV 1992; стр. 8. /Разговор водио Д. Богдановић/.
- *Srbi kao u vreme Trećeg rajha.* - Intervju, 17. IV 1992. /Изјаве М. Павића, В. Крестића и А. Митровића поводом Павићевог одласка у пензију са Филозофског факултета у Београду/.
- *Моје искуство.* - Политика експрес, 13. V 1992. /Део из приступне беседе у САНУ/.
- *Беседе нових академика.* - Политика, 13. V 1992. /Садржи и фрагмент приступне беседе М. Павића/.
- *Milorad Pavić.* - Borba, 14. V 1992. /Фрагмент из приступне беседе у САНУ/.
- *Pretnje kosmičkih razmera.* - Intervju, 15. V 1992. /Фрагмент из приступне беседе у САНУ/.

- *Почетак и крај романа.* - Политика, 16. V 1992, LXXXIX, 28235; стр. 15. /Одломак из приступне беседе у САНУ; текст и у: Књижевност, 1992, XLVII, XCVIII, 8-9-10; стр. 1599-1601; интегрални текст у: Глас ССCLXXVII, Одељење језика и књижевности, Књига 16, Београд, Српска академија наука и уметности, 1995; стр.1-4/.
- *Почетак и крај романа.* - Дневник, 16. V 1992. /Одломак из приступне беседе М. Павића у САНУ/.
- *Почетак и крај романа.* - Побједа, 16. V 1992. /Фрагмент из приступне беседе у САНУ/.
- *Зашто гори Балкан.* - Политика експрес, 17. V 1992. /Фрагмент из приступне беседе у САНУ/.
- *Књижевност као завичај.* - Дневник, 27. V 1992; стр. 15. /Делови из књиге Милоша Јевтића "Разговори са Павићем", Београд 1990/.
- *Za koga čuvamo Beli dvor?* - Borba, 28. VI 1992, LXX, 180; str. 3. /Изјава/.
- *Милорад Павић.* - Српске народне новине, Будимпешта, 23. VII 1992, II, 30; стр. 9. /Изјава о принцу Александру Карађорђевићу/.
- *За независност листа од државе.* - Политика, 27. VII 1992, LXXXIX, 28307; стр. 7. /Изјава/.
- *Почетак и крај романа.* - Књижевност, 1992, XLVII, XCVIII, 8-9-10; стр. 1599-1601. /Одломци из приступне беседе у САНУ; текст и у: Политика, 16. V 1992, LXXXIX, 28235; стр. 15; интегрални текст у: Глас ССCLXXVII, Одељење језика и књижевности, Књига 16, Београд, Српска академија наука и уметности, 1995; стр.1-4/.
- *Мисија слависта - повезивање два дела Европе.* - Политика, 12. IX 1992, LXXXIX, 28352; стр. 9. /Део говора М. Павића/.
- *Фатални изолационизам.* - Политика експрес, 20. X 1992, 10279; стр. 11. /Говор на отварању Међународног сусрета писаца; текст и у: Српске народне новине, Будимпешта, 29. X 1992, II, 34; стр. 1; и Савременик, јануар 93/.
- *Поглед у будућност.* - Политика, 21. X 1992, LXXXIX, 28391; стр. 9. /Извод из говора М. Павића у име награђених Октобарском наградом/.
- *Бука отерала Павића.* - Вечерње новости, 25. X 1992; стр. 3. /Изјава/.
- *Павић: Само без камера ТВ Београд.* - Политика, 26. X 1992, LXXXIX, 28396; стр. 14. /Изјава/.

- *Imam tri romana.* Borba, 24-25. X 1992; str. 16. /Изјава поводом проглашавања "Хазарског речника" за "Роман деценије"/.
- *Гласам за листу.* - Вечерње новости, 24. X 1992; стр.8. /Изјава поводом проглашавања "Хазарског речника" за "Роман деценије"/.
- *Писац између етоса и етноса.* - Српске народне новине, Будимпешта, 29. X 1992, II, 34; стр. 1. /Говор на отварању 29. међународног сусрета писаца; текст и у: Политика експрес, 20. X 1992, 10279; стр. 11; и у Савременик, јануар 93/.
- *Овде је моја инспирација.* - Политика, 7. XI 1992, LXXXIX, 28408; стр. 15. /Разговор водила Милка Лучић/.
- *Сто следећих година живота.* - Политика, 9. XI 1992, LXXXIX, 28410; стр. 5. /Говор на свечаној академији поводом 800 година од постанка цркве Богородице Градачке у Чачку/.
- *Позориште - следећи корак.* - Трибина, Трстеник, 10. XI 1992, XXVI, 645; стр. 5. /Разговор водио Ж. Николић/.
- *Роман као држава.* - Политика експрес, 11. XI 1992, 10301; стр. 13. /Одломак из говора на уручењу награде "Роман деценије"/.
- *Роман као држава.* - Вечерње новости, 11. XI 1992; стр. 16. /Одломак из говора на уручењу награде "Роман деценије"/.
- *Srbi protiv srpskih pisaca.* - Borba, 11. XI 1992, LXX, 317; str. 20. /Изјава на уручењу награде "Роман деценије"/.
- *Још један мали ноћни роман.* - Ибарске новости, Краљево, 12. XI 1992, XLV, 2049. /Разговор водио Драган Бајовић/.
- *После три романа нећу писати четврти.* - Сремске новине, Сремска Митровица, 16. XII 1992, 1665. /Разговор водио Д. Познановић/.
- *Класицистичко позориште.* - Каталог Народног позоришта у Београду за представу Ј. С. Поповић "Кир Јања", сезона 92/93. /Одломак из "Историје српске књижевности"/.

1993.

- *Не знам кад ће бити боље.* - Вечерње новости, 5. II 1993, XL; стр.18-19. /Разговор водио Драган Богutowић/.
- *Уз свој народ.* - Побједа, 18. III 1993, XLVII, 9803; стр. 10. /Изводи из казивања на књижевној вечери у Котору/.

- *Српском народу забрањена и књига.* - Политика, 7. IV 1993, XC, 28553; стр. 15. /Извод из говора поводом отварања изложбе "Милош Џрњански - сеобе као судбина" приликом прославе Дана Народне библиотеке Србије/.
- *На чају код Европе.* - Радио ТВ ревија, 13. V 1993, XXVII, 1368; стр. 6-7. /Разговор водила Невенка Опачић/.
- *Заувек и дан више.* - Интервју, 28. V 1993, 312; стр. 25. /Разговор водила Душица Милановић/.
- *Боља времена ће ипак доћи.* - Политика, 29. VI 1993, XC, 28633. /Преведени делови интервјуа за Il Giornale, 27. VI 1993/.
- *Заувек и дан више.* - Вечерње новости, 17. VII 1993; стр. 14. /Разговор водио Драган Богutowић/.
- *Зашто је српски лоби слабији.* - Политика експрес, 17. VII 1993, 10540; стр. 5. /Изводи из уводног говора на отварању Првог европског скупа српских патриотских организација у Франкфурту/.
- *Говор академика Милорада Павића на свечаном отварању.* - Глас (Лист Светске српске заједнице), VII 1993, I, 7. /Говор на отварању Првог европског скупа српских патриотских организација у Франкфурту/.
- *Most razumevanja duhovnosti Istočne i Zapadne Evrope.* - Bilten 5, Jugoslovenski filmski festival Herceg-Nov, 2-7. VIII 1993; str. 3. /О филму "Византијско плаво"/.
- *Нови лист.* - НИН, 13. VIII 1993, 2224; стр. 36. /Разговор водила Јасмина Лекић/.
- */Документи Српског ПЕН центра о мировним и антиратним акцијама... јул 1991 - јул 1993/.* - НИН, 27. VIII 1993; стр. 37. /Изјава М. Павића из Die Zeit-a и НИН-а од 16. VIII 1991/.
- *Mušica na koju naleću i riba i ptica.* - Borba, 16-17. X 1993, LXXI, 289-290; str. VIII-IX. /Разговор водио Рашко Ковачевић/.
- *Milorad Pavić.* - Vreme, 25. X 1993. /Пренета изјава из: Borba, 16-17. X 1993, LXXI, 289-290; str. VIII-IX/.
- *Најлакше је дисквалификовати људе из Србије.* - Дневник, 18. X 1993. /Пренета изјава из: Borba, 16-17. X 1993, LXXI, 289-290; str. VIII-IX/.
- *Како настају књиге.* - Политика, 22. X 1993. /Изводи из излагања на књижевној вечери у Библиотеци града Београда/.
- *Не дам "Хазарски речник".* - Вечерње новости, 22. X 1993. /Изјава о едицији "Романи деценије"/.

- *Вишевековна културна укрштеница*. - Књижевна реч, 25. XI 1993, XXII, 427; стр. 1 и 5. /Разговор водила Данија Диковић-Ђургуз/.
- */Изјава о жени године/*. - Политика, 31. XII 1993, 1,2. и 3. I 1994.
- *Неколико речи о умору*. - /У зборнику/ Савремена српска проза 5, Трстеник, Народна библиотека Радничког универзитета Трстеник, 1993, 1994 ; стр. 29-39. (Књижевни портрет Милорада Павића; Зборник излагања са деветих књижевних сусрета "Савремена српска проза", 6-7. новембар 1992, Трстеник). /Текст и у: Књижевна реч, 10-25. VII 1994, XXIII, 442-3; стр. 8/.
- */О поезији Михаела Кригера/*. - /У књизи/ Михаел Кригер, "Дидроова мачка", Вршац, КОВ, 1993. /Текст на клапни књиге/.

1994.

- *Никада нисам тражио словеначку визу*. - Политика, 4. II 1994. /Изјава/.
- *Предлози са три континента*. - Вечерње новости, 4. III 1994; стр. 20. /Разговор водио Драган Богутовић/.
- *О писању романа*. - Дневник, 31. III 1994.
- *Православље нападнуто*. - Вечерње новости, 12. IV 1994. /Изјава на конференцији за штампу у Атини/.
- *Верски рат*. - Јединство, 13. IV 1994. /Изјаве на конференцији за штампу у Атини/.
- *У Босни - верски рат*. - Политика, 13. IV 1994. /Изјаве на конференцији за штампу у Атини/.
- *Zbog mene svi srpski pisci i slikari danas tvrde da su Vizantinci!* - Svet, Novi Sad, 18. IV 1994, III, 50; str. 5. /Разговор водила Гордана Јовановић; интервју у скраћеном облику: Borba, 28. IV 1994/.
- *Milorad Pavić*. - Vreme, 25. IV 1994. /Пренета изјава о "Византијском плавом" из интервјуа "Свету" од 18. IV 1994/.
- *Danas su svi Vizantinci*. - Borba, 28. IV 1994. /Разговор водила Гордана Јовановић; проширен интервју: Svet, Novi Sad, 18. IV 1994, III, 50; str. 5/.
- *И књиге под санкцијама*. - СИМ новине, Бијељина, IV 1994, XIV, 24; стр. 6-8. /Разговор водио Перо Симић/.
- *Одјек дела*. - Побједа, 17. VII 1994, LI, 10275; стр. 4. /Разговор водио Драган Џвијовић/.

- *Неколико речи о умору.* - Књижевна реч, 10-25. VII 1994, XXIII, 442-3; стр. 8. /Текст и у зборнику "Савремена српска проза 5", Трстеник, Народна библиотека Радничког универзитета Трстеник, 1993, 1994 ; стр. 29-39/.
- *Ја сам Византинац.* - Побједа, 16. VII 1994. /Различите изјаве приредио В. Д. Н./.
- *Услов опстанка.* - Вечерње новости, 17. VII 1994; стр. 4. /Изјава преузета из интервјуа Побједи од 16. VII 1994/.
- *Сада лакше дишем.* - Вечерње новости, 17. VII 1994. /Изводи са конференције за штампу на Тргу пјесника у Будви, пред доделу награде "Стефан Митров Љубиша" М. Павићу/.
- *Његош као дете.* - Вечерње новости, 18. VII 1994. /Из говора приликом откривања споменика Његошу у Београду/.
- *Стилско умијеће.* - Побједа, 18. VII 1994. /Говор приликом додељивања награде "Стефан Митров Љубиша" М. Павићу на Тргу пјесника у Будви/.
- *Награда "...Љубиша" уручена Милораду Павићу.* - Јединство, 18. VII 1994. /Говор приликом додељивања награде "Стефан Митров Љубиша" М. Павићу на Тргу пјесника у Будви/.
- *Мислимо на пријатеље.* - Политика експрес, 18. VII 1994. /Изводи из говора приликом додељивања награде "Стефан Митров Љубиша" М. Павићу на Тргу пјесника у Будви/.
- */"Мир се може постићи..."/.* - НИН, 22. VII 1994. /Рубрика: Цитати/.
- *Пред војском читалаца.* - Побједа, 23. VII 1994, I, 10281; стр. 11. /Разговор водио Желидраг Никчевић/.
- *Роман о љубави.* - Политика експрес, 6. VIII 1994. /Изјаве на конференцији за штампу поводом изласка "Последње љубави у Цариграду"/.
- *Уз роман и гатање!* - Вечерње новости, 6. VIII 1994. /Изјаве на конференцији за штампу поводом изласка "Последње љубави у Цариграду"/.
- *Uputstvo za gatanje.* - Borba, 6. VIII 1994. /Изјаве на конференцији за штампу поводом изласка "Последње љубави у Цариграду"/.
- *Градити, а не рушити.* - Политика, 29. VIII 1994. /Писмо-беседа поводом награде "Петар Кочић"/.
- *Љубавна гаталица.* - Вечерње новости, 29. IX 1994. /Изјава на конференцији за штампу у Просвети поводом изласка "Последње љубави у Цариграду"/.

- *Roman je vrsta bolesti.* - Borba, 29. IX 1994. /Изјава на конференцији за штампу у Просвети поводом изласка "Последње љубави у Цариграду"/.
- *Интервју објављен у листу "То бима".* - Меридијани, Завод за међународну научну, просветну, културну и техничку сарадњу Републике Србије, IX 1994, XVIII, 3-4; стр. 8-18. /Разговор водио Танас Лалас; превод: Миодраг Стојановић; интервјуи у оригиналу објављени у: *То Вημα*, 10. IV 1994; pp. 12, 21; односно: *Τα Νέα (Παvorαμα)*, 14. IV 1994; pp. 4-5/.
- *Преображај у Светој Софији.* - Политика, 1. X 1994, XCI, 29080. /Разговор водила Милка Лучић/.
- *Ja sam gatara.* - Borba, 25. X 1994; str. III. /Разговор водио Петру Крду/.
- *Нови избор мојих прича.* - Политика експрес, 30. X 1994. /Изјава о сарадњи са Издавачком агенцијом "Драганић"/.
- *Мистични свет тарота.* - Радио ТВ ревија, 10. XI 1994. /Разговор са М. Павићем и Ј. Михајловић водила Душица Милановић/.
- *Нису само снови лепота.* - Дневник, 23. XI 1994, LIII, 17182; стр. 17. /Разговор водио Ђорђе Писарев/.
- *Ključevi velike tajne.* - Žena, 18. XII 1994, XL, 1002; str. 17-19. /Разговор водила Нада Бојић; фотографије: Виџан Виџановић/.
- */О иконама Александра Миливојевића/.* - /У каталогу/ Александар Миливојевић, "Иконе", Београд, ЕЈА Маркетинг, 1994. /Текст и на енглеском, превод Надица Поповић/.
- */О прози Владимира Набокова/.* - /У књизи/ Владимир Набоков, "Краљ, дама, пуб", Вршац, КОВ, 1994. /Текст на клапни књиге/.
- *Два сећања на "Маску" Милоша Црњанског.* - /Предговор књизи/ Милош Црњански, "Маска", Београд, Агенција Драганић, 1994; стр. 9-12.

1995.

- *Изјава групе академика о писању часописа "Логос".* - Политика, 22. I 1995.
- *Prispevdački mag za sva vremena.* - Naša borba, 16. III 1995. /Изјава поводом 50-годишњице објављивања романа "На Дрини ћуприја"/.
- *Маг и пророк.* - Вечерње новости, 16. III 1995. /Изјава поводом 50-годишњице објављивања романа "На Дрини ћуприја"/.

- *Рене де Солије о Љуби Поповићу*. - *Lettre Internationale*, 3/1995; стр. 730-732. (Књижевност, 1995, XLIX, С, 6-7; стр. 730-732). / Реч на промоцији књиге "Љуба" Рене де Солијеа у САНУ, 11. III 1994/.
- **Bosquet**. - Градина, III 1995, XXX, 3; стр. 57-58.
- *Ускрс је једна велика тајна*. - Политика, 22. IV 1995; стр. 15. /Разговор водила Рада Саратлић/.
- *Milorad Pavić*. - Monitor, 28. IV 1995. /Пренета изјава из: Политика од 22. IV 1995/.
- *Никад боље, а горе*. - Побједа, 11. V 1995, LI, 10565; стр. 4. /Беседа приликом отварања "Дана Марка Миљанова"/.
- *Миленијуми хришћанства*. - Побједа, 5. VII 1995. /Извод из говора на отварању Трга пјесника у Будви, на тему "Поетика краја вијека"/.
- *U predelu slikanom čajem*. - Kuća stil, IX 1995; str. 52-56. /Разговор са М. Павићем и Ј. Михајловић водио Веселин Кљајић/.
- *То је жива реч и данас*. - Вести, Ужице, Културни додатак бр. 10, 14. X 1995; стр. III. /Реч на отварању научног скупа "Дани Раче украј Дрине", Бајина Башта 5-7. X 1995/.
- *"Шешир од рибље коже"*. - Вести, Ужице, Културни додатак, бр. 10, 14. X 1995; стр. III. /Изјава/.
- *Венцловићева дела и језик*. - Бајинобаштанске новине, 20. X 1995, X, 28; стр. VII-VIII.
- *Књиге остају са нама*. - Политика, 28. X 1995; стр. 23. /Изјава поводом смрти Слободана Селенића/.
- *Остаје са нама*. - Вечерње новости, 28. X 1995; стр. 23. /Изјава поводом смрти Слободана Селенића/.
- *На вест о смрти*. - Борба, 28. X 1995. /Изјава поводом смрти Слободана Селенића/.
- *Pisac prvog romana 21. veka / The Author of the First 21st Century Novel*. - New JAT Review, 4/95; str. 44-46, 48-49. /Разговор водила Мирослава Нешпић-Бикић; упоредни текст на енглеском језику/.
- *Почетак и крај романа*. - /У зборнику/ Глас CCCLXXVII, Одељење језика и књижевности, Књига 16, Београд, Српска академија наука и уметности, 1995; стр.1-4. /Приступна академска беседа одржана на Свечаном скупу Српске академије наука и уметности 12. маја 1992. године; делови беседе и у:

Политика, 16. V 1992; LXXXIX, 28235; стр. 15; Књижевност, 1992, XLVII, XCVIII, 8-9-10; стр. 1599-1601/.

- *Ekslibris ili eks-CD.* - /У каталогу/ "Istorijska retrospektiva", Knjiga druga, Ekslibris društvo Beograd, 1995; str. 11. /Упоредни текст на енглеском језику/.
- *Писцу не верујте.* - /У књизи/ "Књижевни разговори", Београд, Идеа, 1995; стр. 83-91. /Разговор водио Слободан Радовић; интервју првобитно објављен, под насловом "Сусрет са Павићем и Хазарима", у: Вести, Титово Ужице, 25. IV 1986/.
- *Књижевна шетња.* - /Предговор књизи/ Радован Поповић, "Књижевна топографија Београда XX века", Београд, Удружење издавача и књижара Југославије, 1995; стр. 5-6.
- *Напомене уз десету главу "Евгенија Оњегина". - Александар Пушкин хронологија. - О Пушкиновом роману у стиховима "Евгеније Оњегин".* - /Поговор у књизи/ Александар Пушкин, "Евгеније Оњегин", Београд, Гутенбергова галаксија, 1995; стр. 218-241.
- *Симеон Пишчевић.* - /У књизи/ "Срби у руској империји", Београд, Дунај, 1995; стр. 63-76. /Текст и у књизи: "Историја српске књижевности 4. Предромантизам", Београд, Досије, Научна књига, 1991; стр. 149-165/.
- *Пушкинове српске песме.* - /У књизи/ "Срби у руској империји", Београд, Дунај, 1995; стр. 219-226. /Потпуна верзија текста; скраћено и као предговор књизи: "Sabrana dela" A.S. Puškina u osam knjiga, Beograd, Rad, 1972, tom I; str. 7-40; проширена верзија у књизи: "Језичко памћење и песнички облик", Нови Сад, Матица српска, 1976/.